

tor háta két oldalának közepén néha kerek sárgászörös folttal. Tapogatók, csápok és végtagok, a czombok kékes fekete végének kivételével, sárgásbarnák. Szárnyfedők sárgák, kékes-fekete oldal- és varratszegélylyel. Egyik ábra ezen új alakot mutatja.

var. humeralis Latr. — Budapest (Coll. Csiki).

var. coerulescens Duft. (*uenatoides* Lac.) — Budapest, Szörény megye, Horvátország.

var. croatica Weise. — Budapest, Péczel, Pilis, Nagyszeben.

Mint érdekes jelenséget említhetem még, hogy *Wachsmann* *Ferencz* Budapesten fogta az *Orsodacne lineola* Panz. himjét és *O. cerasi* Linn. nőstényét copulában. E két példány most a Nemzeti Múzeum gyűjteményében őriztetik. Csiki Ernő.

A magyar lepke-fauna gyarapodása 1898-ban.

II.

Attérek azokra a fajváltozatokra, melyek a magam vagy mások gyűjteményében foglaltatnak.

Papilio Podalirius L. *var. decemlineatus*, a törzstajnak nálunk gyakori oly alakja, melynek felsőszárnybeli 5. és 7. sávja ketté oszlik és színezése különben is világosabb; nálunk annyira megállapodott fajváltozat, hogy a fenti nevet, melylyel Eimer ideiglenesen jelölte, bizvást megtarthatja. A sávok megoszlását kevésbé világosan tünteti fel. a *var. undecimlineatus* Eim. Ennek azonban akad budapesti és eperjesi példányaim közt oly példánya is, melynek említett sávjai egyáltalában nincsenek megosztva és mely ennél fogva inkább *var. novemlineatus*-nak volna nevezhető.

Papilio Machaon ab. *Drusus* Fuchs, potroha a törzsfajénál jóval fehérebb, a mennyiben annak csaknem a test egész felületére kiterjedő széles fekete sávja az ab. *Drusus*-nál keskeny szalag alakjában látható. A Rajnamelléken, ahonnan leírták, a II. ivadék nőstényén vették azt észre, Budapesten az I. ivadéknál és hímnél is előfordul. — Ab. *rubromaculatus* i. l. A törzsfajtól abban tér el, hogy az alsó szárnyának feketén szegélyezett kék sávjánál kifelé is (leginkább a 2. 6. ? sejtben), befelé is (leginkább a 3. 4. sejtben) többé-kevésbé élénk és kiterjedt piros pettyek mutatkoznak. Szintén a Rajnavidékről írták le, de akad Budapesten is. Dr. Uhryk Nándor a Csepelszigeten is fogta.

Parnassius Mnemosyne var. Hartmanni Stlfs., mely a fentebb említett *ab. melaina*-nál jóval sötétebb; nőténypéldányát Bordan István fogta Puj környékén, de ez csak 57 mm., holott a Standfuss bajor példányai a 65 mm.-t is elérik. Hasonló igen sötét példányt fogott Verebély környékén Nécese István is.

Pieris napi ab. flavescens Stgr. A nőtény csaknem okersárga, az *ab. bryoniae* rajzaival. Eddig főleg Bécsnél és Romániában észlelték. Bordan István Hunyadmegye déli részében találta.

Lycæna Corydon var. caucasica Led. A him égszínkék, keskeny fekete szegélylyel; az alsó szárny szegélyén levő szemfoltocskák a rendesnél kisebbek. Az alsó oldalon álló középholdat és szemfoltokat körül folyó gyűrűk átlag nagyobbak és a szegélybeli vörös sáv élénkebb a rendesnél. Termőhelyei: a Kaukázus és Örményország. Kőča György Vinkovczen fogott egy példányt, melynek felülete egészen ide vág: alul azonban alapszíne igen világos, a gyűrűk és vörös sáv pedig a rendesnél sem nagyobbak, sem élénkebbek. A nőtényt, melyet hozzátartozónak vélek, ugyancsak Kőča fogta Kričpolyén 1897. aug. 20-án. Ez bár igen kopott, felül a barna alapszínen kék pikkelyezést mutat; az alsó szárny szemfoltocskái feketék. Alul a rajz igen elmosódott, kevés szemfolttal; a barnás alsószárnyon a szemfoltok többnyire csak jelezve vannak.

Lycæna Admetus Esp. var. Ripperti Frr., mely az alsó szárnyon alul fehér sávval bír (termőhelyei: délkeleti Franciaország, Görög- és Bolgárország, Románia, déli Oroszország, Kis- és Közép-Ázsia). Dr. Uhrýk Nándor és Kosztka László állítólag a Lipótmező és Óbuda közt levő hegyekben fogták.

Lycæna Donzelii B. Ez a csinos kis kék lepke közönséges *Damon*-unkhoz felül is, alul is hasonlít, de jóval kisebb. Eddig Svájc, a Riviera, Svéd- és Finnország, Tirol, déli Oroszország és Szibéria voltak ismert termőhelyei; Buda Ádám azonban a Retyezáton fogta s ugyanott az *Erebia Goante* Esp. és *E. Gorge* Esp.-t is, a melyek hazánkból eddig csak a Tátrából, valamint *Spiultherops spectrum* Esp., mely eddig csakis Fiume környékéről volt ismeretes. Ennek kapcsán megjegyzendő, hogy a ritka *Erebia melas*-t Bordan István a Retyezát délkeleti lejtőin észlelte.

Melitæa Phoebe ab. melanina Cenni. A tőzsfajnak vörösös sárga színe fakóbb sárgává válik, a melyet azonban a nagyon kiterjedő sötét, helyenkint fekete rajz csaknem teljesen elföd, a felső szárnynak megnagyobbodott középső pontját némi sárga szín

veszi körül, úgy hogy az szem alakját nyeri; sárga marad továbbá a szegélytérce szalagjának felső része, melyet azonban kiszélesedett fekete erek szelnek át; sárgás végül a szegély előtt két pontsor, mely a különben egészen sötét szárnyon is végighúzódik. Ennek az eltérésnek nőstény példányát 1898. júl. 24-én fogtam a Svábhegyen. Eddigelé csak Olaszországban a Sabiniai hegységben, a francia Pyreneusokban, Perzsiában, az Amur mentén és Pekingben észlelték.

Pararge Megacra ab. mediolugens Fuchs. A felsőszárny középtérceje elsötétedést mutat, amely onnan ered, hogy kivált a hímnél a fekete harántsávok körülbelül egy harmaddal megszélesednek, míg a nőstény felsőszárnyán a fekete középvonal határozott sávvá alakul. Nassauban a Rajna mentén és Zürichben figyelték meg eddig; Budapesten és Orsován is akad.

Epinephele Lycaon var. lupinus Costa. Nősténye a rendesnél sötétebb barna, két szemfoltja nagyobb, ezek sárga kerete pedig keskenyebb. Termőhelyei: déli Olasz- és Oroszország, Görögország és Kisázsia. Igen közel álló példányaim Budapestről és Peszérről kerültek.

Syrichthus alveus Hb. var. ouopordi Rbr. A törzsfajnál rendszeren valamivel nagyobb és sötétebb, alsó szárnyának fonák oldala sárgás vagy barnás. A Középtenger partvidékein, Perzsiában is. K o č a G y ö r g y főerdész Vinkovczen (Szerém m) fogta.

Zygaena lavandulae Esp., mely eddigelé Spanyolországból, déli Franciaországból és Liguriából volt ismeretes, Aradon is előfordul, ahol azt Gruber Ede a csálai erdőben néhány példányban fogta.

Zygaena transalpina Esp. var. hippocrepidis Hb. Eddig ismert termőhelyei: Közép és déli Franciaország, közép és délnyugati Németország és déli Svédország. Vinkovczen K o č a G y ö r g y főerdész fogta.

Naclia punctata F. ab. servula Berce. A törzsfajtól abban különbözik, hogy felső szárnyai egyszínűek, fehér pettyek nélkül. Eddig Spanyolországból és déli Franciaországból volt ismeretes. 1892. júl. 15-én K o č a G y ö r g y Kraljeváczon is fogott egy példányt.

Nemeophila russula ab. palida Stgr. Erről az egyszínű világos sárga fajváltozatról, melynek semmi piros vagy fekete rajza nincs, csak azt tudtuk, hogy Staudinger gyűjteményében foglaltatik egy mehádiai példány; újabban B o r d a n I s t v á n Puj környékén találta, én pedig közel álló példányt Peszéren fogtam.

Amphidasys betularia L. ab. *Doubledayaria* Mill. Ez érdekes melanistikus alaknak átmeneti példányát (*forma mixta*) 1898-ban Gabrielli György találta Újpesten.

Eupithecia pumilata var. *tempestivata* Z. Jellemző példányát, mely a törzsfajnál szürkébb, kevesebb piros rajzzal, Wachsman János fogta Pápán.

Míndezek tekintetbevételével a Magyarországból eddig ismert Macrolepidopterák száma 1402 fajra és 413 fajváltozatra rug, vagyis: faunánk a palaearcti fajoknak csaknem a felét foglalja magában.

A. Aigner Lajos.

Magyarországi Braconidák.

Újabb adatok a Magyar Birodalom Állatvilágához.

Fam. Braconididae Newm.

— Subf. Braconinae. —

Vipio desertor Fabr. P.-Maróth. — *Vipio intermedius* Szépl. P.-Maróth., Szeged (Vellay). — *Vipio intermedius* var. 2. ♀ Budapest (Fekete pajzsos), P.-Maróth, Deliblat (Kertész). — *Vipio curticaudis* Szépl. Siófok. — *Vipio terrefactor* Vill. Köstendse (Csiki). — *Vipio appellator* Ns. P.-Maróth, Siófok, Szeged (Vellay), Deliblat (Kertész), Gyón (Kertész).

Pseudovipio inscriptor Ns. P.-Maróth. — *Pseudovipio castrator* Fabr. Szeged (fekete scutellummal). — *Pseudovipio umbra-culator* Ns. P.-Maróth. — *Iphiaulax impostor* (Scop.) P.-Maróth.

Subfam. Exothecinae Förster.

Oncophanes lanceolator Nees., Pápa (Wachsmann). — *Pha-nomeris dimidiata* Ns. Budapest: Zugliget, 1896. jun. 7. — *Colastes hariolator* Hal. var. *Wesm.* ♀♂ Kecskemét, Helvet a.¹⁾

Subfam. Spathiinae Förster.

**Spathius rubidus* Rossi., Budapest. — *Spathius exarator* L. P.-Maróth. — *Spathius erythrocephalus* Wesm., Budapest, N.-Szeben (Csiki).

Subfam. Doryctinae Först.

**Dendrosoter protuberans* Nees. Budapest: M.-Remete, 1896. máj. 4. — *Doryctes leucogaster* Ns. var. 1. Szépl. Gödöllő (Csiki).

¹⁾ A csillaggal jelölt fajok a magyar faunára újak.